

Informatiememorandum Enduradelen 2018

Let op! Dit document en deze aanbieding zijn niet door de AFM getoetst.

**Let op! U belegt buiten AFM-toezicht.
Geen prospectusplicht voor deze activiteit.**

Dit informatiememorandum bevat de tekst van het besluit tot uitgifte van Enduradelen 2018 alsmede aanvullende informatie en bijlagen, zoals voorgeschreven in het participatiereglement van Endura. Het bevat tevens de Model Financieringsovereenkomst op grond waarvan Enduradelen 2018 kunnen worden toegekend.

Dit informatiememorandum is vastgesteld tegelijk met de goedkeuring door de ALV van het besluit tot uitgifte van Enduradelen 2018. Met die goedkeuring is bovendien goedgekeurd de Model Financieringsovereenkomst Enduradelen 2018. De vergoeding op Enduradelen wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de Inflatie, gebaseerd op de Consumentenprijsindex (CPI) die door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt vastgesteld, met een opslag van 1 % waarbij we uitgaan van een minimale vergoeding van 2% per jaar.

Uitgevende instelling is Energiecoöperatie Endura U.A., opgericht op 4 november 2016, gevestigd te Harderwijk en geregistreerd bij de KvK onder nummer 67218008. Het bezoekadres van Endura is Deventerweg 2a, te Harderwijk.

De website is www.endura-harderwijk.nl

Contactpersoon voor Endura is de directeur: Wim Sederel

Emailadres: wimsederel@endura-harderwijk.nl - Telefoon: 0651496245

Uitgifte van Enduradelen 2018

Besluit tot uitgifte van Enduradelen 2018 door Energiecoöperatie Endura U.A., goedgekeurd door de algemene ledenvergadering op 21 juni 2018

Doel van de uitgifte:	Aanvullende financiering van de start van de coöperatie om groei en winstgevendheid te bereiken.
Type uit te geven participaties:	Enduradelen
Naam uit te geven participaties:	Enduradelen 2018
Maximum aantal:	250 Enduradelen 2018. Totale som € 25.000 nominaal. Totale uitgifte is gefixeerd. Eventueel niet toegekende Enduradelen 2018 worden in portefeuille gehouden voor eventuele latere toekenning.
Start inschrijving:	1 juli 2018
Sluiting inschrijving:	1 september 2018

Verwachting omtrent aflossing en rentevergoeding

Enduradelen hebben een minimale looptijd van 5 jaren. Aflossing van Enduradelen is afhankelijk van de vermogens- en liquiditeitspositie van Endura. Of Endura tot aflossing in staat is, is afhankelijk van de winstgevendheid van de investeringsprojecten van Endura. Een actueel overzicht van die projecten is opgenomen in bijlage 1.

De vergoeding op Enduradelen wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de Inflatie, gebaseerd op de Consumentenprijsindex (CPI) die door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt vastgesteld, met een opslag van 1 % waarbij we uitgaan van een minimale vergoeding van 2% per jaar.

Deze vergoeding wordt evenwel pas uitgekeerd als de middelen daarvoor aanwezig zijn. Niet-uitgekeerde vergoeding is niet rentedragend.

NB: Enduradelen worden niet speciaal gekocht voor het rendement, maar wel om de coöperatie Endura en de eerste projecten mogelijk te maken. Om deze reden spreken we bij voorkeur over vergoeding, en niet over rendement.

Toelichting

Endura heeft meerdere investeringsprojecten in de planning gericht op lokale productie van duurzame elektriciteit. Dergelijke projecten hebben, mede dankzij Rijkssubsidie (SDE+) of belastingvoordeel ('Postcoderoosregeling'), een gunstige rentabiliteit en op zich een relatief laag risico. De meeste investeringsprojecten in de planning van Endura betreffen zonne-energie. De voorinvesteringen voor dergelijke projecten zijn beperkt. In de toekomst gaat Endura mogelijk ook een windproject initiëren. Windprojecten gaan doorgaans gepaard met grotere voorinvesteringen, en een groter risico dat het project waarop is ingezet niet door gaat. Daartegenover staat dat het rendement bij 'wind' doorgaans groter is dan bij 'zon'.

Naast de opwek-projecten werkt Endura aan algemene organisatieontwikkeling en ledenwerving. De middelen die met de uitgifte van Enduradelen 2018 worden verworven stromen in de algemene

begroting van Endura, die daarmee voor 2018 sluitend wordt. Om de begroting van 2019 ook sluitend te krijgen wordt voor dat jaar wederom een uitgifte van Enduradelen voorzien, waarbij dan een bedrag van € 35.000 zou moeten worden ingelegd. Verdere uitgaven van Enduradelen worden vooralsnog niet voorzien. De coöperatie wordt na die tweede uitgifte vanaf 2020 geacht winstgevend te zijn.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel van Enduradelen is hoog. Endura is een jonge organisatie zonder trackrecord. Rentebetaling en aflossing zijn afhankelijk van de winstgevendheid van de projecten van Endura, en beheersing van de kosten van Endura. Aflossing en uitkering van rente kan concurreren met andere plannen van de coöperatie. Toekenning of uitkering van rente is na de minimale looptijd van de Enduradelen (van vijf jaren) onderworpen aan goedkeuring van de ALV.

Energiecoöperatie Endura U.A.

Energiecoöperatie Endura U.A. is gevestigd in Harderwijk en opgericht op 4 november 2016. Het eerste (verlengde) boekjaar is afgesloten ultimo 2017. Het eerste jaarverslag komt eind juni 2018 beschikbaar, en wordt dan ter goedkeuring aan de ALV voorgelegd.

Endura is een coöperatie. Dat is een soort vereniging die voor haar leden een bedrijf voert. Dit bedrijf is gericht op de ontwikkeling en instandhouding van een gebalanceerde duurzame energievoorziening in de gemeente Harderwijk en omgeving.

Endura heeft voor haar opstart € 75.000 subsidie ontvangen van de gemeente Harderwijk, en meerdere kleinere bedragen van overige sponsors die het initiatief graag ondersteunen. In de begroting voor 2019 wordt gerekend met een verdere subsidie van de gemeente van € 25.000, en voor 2020 op nog eens € 20.000. Daarna moet Endura geheel op eigen benen staan en winstgevend zijn.

In de periode 2018 – 2019 wil Endura voor in totaal € 60.000 bijeenbrengen door uitgifte van Enduradelen aan haar leden en sympathisanten. De uitgifte van Enduradelen 2018 is hiervan de eerste tranche. In 2019 volgt naar huidige verwachting dan nog een uitgifte van € 35.000. Voor het overige moeten de kosten worden bestreden uit contributies, donaties, subsidies en projectinkomsten.

Naast onderhavige uitgifte van Enduradelen 2018 wordt voor dit jaar (2018) bovendien een uitgifte voorzien voor het project Zonedak BIP, waarvoor een bedrag van € 141.000 bijeen wordt gebracht door uitgifte van Zondelen. In totaal is Endura voornemens in 2018 en 2019 dan ook ca € 200.000 bij haar leden en sympathisanten op te halen.

In de jaren 2017 tot en met 2019 zijn de kasstromen van Endura naar verwachting min of meer in balans. Vanaf 2020 wordt winstgevendheid verwacht. Deze verwachting is gebaseerd op het welslagen van de investeringsprojecten van Endura. Zie voor een overzicht van die projecten bijlage 1. De geactualiseerde begroting van Endura is opgenomen in bijlage 2.

Endura is voornemens via realisatie en exploitatie van duurzame energieproductie-installaties eigen vermogen op te bouwen, en daarmee bedrijfsmatig nader gestalte te geven aan alle elementen die behoren bij een gebalanceerde lokale duurzame energievoorziening, inclusief betrekking van bewoners en bedrijven in Harderwijk en omgeving bij 'hun' energievoorziening, en energiebesparing en energiemanagement, zodat het realistisch wordt om de energievoorziening op termijn volledig op eigen duurzame energieproductie te baseren.

Financiële participatie in Endura moet worden opgevat als een intentionele investering. De risico's zijn aanzienlijk, maar het doel rechtvaardigt dat risico wordt genomen. Bovendien hebben we er alle vertrouwen in dat we samen met gemotiveerde stakeholders de omslag naar een duurzame lokale energievoorziening gaan realiseren. Wij nodigen je van harte uit hieraan mee te doen.

Bijlage 1 – Investeringsprojecten van Endura

Endura werkt thans aan de volgende investeringsprojecten.

Zonnedak Bouw en Infrapark (BIP)	2018	1800 zonnepanelen	
Manege Rantrime	2018	866 zonnepanelen	Postcoderoos
Geluidsscherm A28	2019	2500 zonnepanelen	
Daken Zorgcentrum Sonnevanck	2019	820 zonnepanelen	Postcoderoos
Diverse bedrijfsdaken	2019-20	450 zonnepanelen	
Overloopparkerterrein Harderwijk	2020	8130 zonnepanelen	Postcoderoos
3 windmolens	2020-24	3 windmolens	

De ‘postcoderoos’-projecten neemt Endura niet op de eigen balans. Deze worden ondergebracht in een of meerdere ‘postcoderoos-coöperaties’. Endura ontvangt evenwel een ontwikkelvergoeding voor haar investeringen in deze projecten.

Vorbereidingen voor de genoemde projecten vallen binnen de begroting voor 2018 en 2019 van Endura, en zijn gedekt indien de uitgiften van Enduradelen in 2018 en 2019 voor in totaal € 60.000 slaagt. De projectinvesteringen zelf worden voorzien via een afzonderlijke per project op te stellen project-exploitatie. Zo worden de postcoderoosprojecten (hoofdzakelijk) gefinancierd door de deelnemers in die projecten.

Meest vergevorderd is het project “Zonnedak Bouw en Infrapark (BIP).” Voor dit project worden gelijktijdig met de uitgifte van Enduradelen 2018, “zondelen” uitgegeven. Voor informatie daarover wordt verwezen naar het besluit en het informatiememorandum inzake de uitgifte van “Zondelen Bouw & Infra Park (BIP).”

Bijlage 2 – Geactualiseerde begroting van Endura 2017 (gerealiseerd) – 2022

Opbrengsten (samengevat)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Contributiebijdragen	€ 2.232	€ 10.385	€ 32.405	€ 58.175	€ 84.788	€ 114.235
Bijdrage aan Endura (opwekprojecten):	€ 0	€ 44.200	€ 54.500	€ 212.000	€ 219.500	€ 227.000
Overige bijdragen	€ 38.083	€ 52.500	€ 60.000	€ 20.000	€ 0	€ 0
Totaal opbrengsten	€ 40.315	€ 107.085	€ 146.905	€ 290.175	€ 304.288	€ 341.235
Kosten						
Bureaunkosten	€ 30.415	€ 69.313	€ 96.478	€ 98.185	€ 99.927	€ 101.704
Verkoopkosten	€ 12.874	€ 25.000	€ 15.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Projectkosten	€ 0	€ 12.500	€ 32.500	€ 117.500	€ 117.500	€ 117.500
Totale kosten	€ 43.289	€ 106.813	€ 143.978	€ 225.685	€ 227.427	€ 229.204
EBIT						
	€ -2.974	€ 272	€ 2.927	€ 64.490	€ 76.861	€ 112.031
Rentelasten	€ 0	€ 125	€ 750	€ 3.750	€ 3.750	€ 3.750
Resultaat voor vpb	€ -2.974	€ 147	€ 2.177	€ 60.740	€ 73.111	€ 108.281
VPB						
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 12.148	€ 14.622	€ 21.656
Netto resultaat	€ -2.974	€ 147	€ 2.177	€ 48.592	€ 58.488	€ 86.625

Endura is een startende coöperatie die nog geen eigen vermogen heeft opgebouwd. Het eerste verlengde boekjaar (4-11-2016 tot en met 31-12-2017) is er geen winst gemaakt en zijn de kosten van de organisatie betaald uit subsidie van de gemeente Harderwijk. Voor de jaren 2018 en 2019 verwachten we een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven, mits de uitgaven van Enduradelen in 2018 (€ 25.000) en 2019 (€ 35.000) slagen, en ook in 2019 van de gemeente € 25.000 subsidie wordt ontvangen.

Bijlage 3 - Financieringsovereenkomst Enduradelen 2018

Partijen bij deze financieringsovereenkomst:

1. [...], hierna: coöperatie; en
2. [...], hierna: participant;

Hierna gezamenlijk te noemen “Partijen”;

Overwegingen:

1. Participant is lid van de coöperatie of heeft het lidmaatschap van de coöperatie aangevraagd, of is sympathisant zoals bedoeld in artikel 8 van het huishoudelijk reglement van de coöperatie.
2. Participant is bekend met de statuten en reglementen van de coöperatie.
3. De coöperatie heeft besloten tot uitgifte van Enduradelen met de naam Enduradelen 2018, hierna: “Enduradelen”, en heeft in dat kader het informatiememorandum voor deze uitgifte aan participant beschikbaar gesteld.
4. Afgaand op het onder 3 genoemde heeft participant ingeschreven op deze uitgifte van Enduradelen.
5. De coöperatie is voornemens aan participant één of meer Enduradelen toe te kennen.

En komen overeen:

1. Participant verklaart kennis te hebben genomen van het hiervoor genoemde informatiememorandum zoals vastgesteld door de algemene ledenvergadering van de coöperatie, de inhoud daarvan te hebben begrepen en op basis daarvan zich te hebben ingeschreven voor één of meer van de hiervoor genoemde Enduradelen.
2. De coöperatie kent participant één of meer Enduradelen toe, tot maximaal het aantal waarvoor participant zich heeft ingeschreven, dan wel een hoger aantal indien Partijen dat nader overeenkomen.
3. De rechten en plichten verbonden aan de Enduradelen (en de verkrijging daarvan) volgen uit deze financieringsovereenkomst, alsmede uit de bepalingen van de statuten en het participatiereglement van de coöperatie, welke integraal deel uitmaken van deze financieringsovereenkomst.
4. Bij wijziging van de statuten, het participatiereglement of enig ander reglement van de coöperatie wijzigt deze financieringsovereenkomst overeenkomstig, voor zover dit niet uitdrukkelijk bij die wijziging is uitgesloten. Schriftelijke kennisgeving van een wijziging van de statuten respectievelijk het participatiereglement wordt opgevat als schriftelijke mededeling aan participant van wijziging van deze overeenkomst.
5. Over de Enduradelen wordt gedurende de minimale looptijd ervan (dus gedurende de eerste 5 jaren) jaarlijks een vergoeding vastgesteld aan de hand van de Inflatie, gebaseerd op de Consumentenprijsindex (CPI) die door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt vastgesteld, met een opslag van 1 % waarbij we uitgaan van een minimale vergoeding van 2%.
6. In afwijking van het bepaalde in lid 4 kan het bepaalde in artikel 5 niet eenzijdig door de coöperatie worden gewijzigd.

Bijlage 4 - Nadere informatie over Endura en Enduradelen

Inleiding

Endura is een Energiecoöperatie voor inwoners van Harderwijk en Hierden. De missie is om in Harderwijk in coöperatief verband het energiegebruik te verduurzamen en te verminderen. Endura produceert en levert energie uit hernieuwbare bronnen, om kosten te besparen en CO2 uitstoot te reduceren. Op de website www.endura-harderwijk.nl is hierover meer achtergrondinformatie te vinden.

Het bestuur van Endura heeft onder goedkeuring van de Algemene Ledenvergadering (ALV) besloten om 250 Enduradelen 2018 uit te geven.

Door een Enduradeel te kopen, levert het Endura lid een bijdrage aan duurzame energieopwekking in de eigen buurt. De basisregels met betrekking tot de uitgifte van Enduradelen staan in de statuten (artikel 18) en het Participatiereglement van Energiecoöperatie Endura U.A.

Belangrijke risico's

Het voorgespiegelde rendement op Enduradelen 2018 is afhankelijk van de ontwikkeling van Endura. In de eerste jaren verwacht Endura geen winst te zullen maken en is zij voor de exploitatie van de organisatie nog afhankelijk van subsidies en uitgifte van ledenparticipaties. Als de projecten meer grote vormen aannemen (windmolens en zonneparken > 5000 panelen) wordt een zeer winstgevende organisatie verwacht.

1. De belangrijkste redenen waardoor Endura mogelijk niet in staat is het aangeboden of verwachte rendement of zelfs je inleg uit te keren, zijn:
2. Endura is een startende coöperatie: Endura heeft de eerste jaren nog een beperkt eigen vermogen en is voor een deel afhankelijk van subsidies. Continuïteit is in het korte bestaan nog niet geborgd en eventuele substantiële financiële tegenvallers moeten tijdelijk door derden worden opgevangen. Als dat niet gerealiseerd kan worden zou dit kunnen leiden tot het faillissement van Endura.
3. Tegenvallende opbrengst: In de businesscases van de energie-projecten wordt uitgegaan van gemiddelde verwachtingen over opbrengst en resultaten op basis van ervaringen elders en beschikbare (technische) kennis. De opbrengst van de zonneparken kan echter van jaar tot jaar verschillen. In het geval van een meerjarige periode met heel weinig wind of zon, zal de stroomopbrengst lager zijn dan verwacht en kan het rendement per Enduradelen lager zijn.
4. Verkoop Enduradelen niet mogelijk: De Enduradelen zijn niet verhandelbaar op de beurs maar zijn wel overdraagbaar aan andere leden of sympathisanten van Endura. Desondanks kan het zijn dat er op een bepaald moment geen koper is voor de Enduradelen. Er is een risico dat de houder niet op het gewenste moment zijn geld terugkrijgt, of voor een lagere prijs moet verkopen.
5. Opwekprojecten komen niet van de grond: De exploitatie van Endura is sterk afhankelijk van de te realiseren opwekprojecten in en om Harderwijk en Hierden. Het niet kunnen realiseren daarvan, brengt de exploitatie en de terugbetaling van Enduradelen in gevaar.

6. Ongelukken en onvoorziene omstandigheden: Bij ontwikkeling, beheer en administratie van energie-projecten kan van alles misgaan. Panelen kunnen van het dak waaien en anderen schade berokkenen. Ook kan het zijn dat wederpartijen afspraken niet nakomen. Sommige risico's zijn te verzekeren, wat we dan ook zullen doen. Andere risico's niet. Tegenvallers zijn niet uit te sluiten, en een jonge organisatie als Endura zal ongetwijfeld ook leergeld moeten betalen tijdens haar volwassenwording.
7. Faillissement Endura: De opbrengsten binnen Endura komen niet opgang en de kosten lopen door. Uiteraard zal Endura ter voorkoming van faillissement maatregelen nemen. Mocht Endura onverhoopt failliet gaan dan is de kans zeer klein dat houders van Enduradelen de inleg terugkrijgen.

Doelgroep

Enduradelen kunnen alleen gekocht worden door leden en/of sympathisanten van Endura. Voor nadere informatie over de voorwaarden die gelden om lid of sympathisant te worden van Endura, wordt verwezen naar het Huishoudelijk Reglement op de website.

Wat voor investering is dit?

Je stelt geld beschikbaar om de opstart van Endura mogelijk te maken. Dat is te zien als inleg in het 'ledenkapitaal' dat ooit weer moet worden terugbetaald. De nominale waarde is € 100 per Enduradeel. Deelname is mogelijk vanaf 1 Enduradeel tot maximaal 100 Enduradelen per lid.

De minimale looptijd van Enduradelen is 5 jaar. Pas daarna wordt het mogelijk om terugbetaling te vragen. Of op dat moment wordt terugbetaald is afhankelijk van de financiële situatie van Endura. Terugbetaling van Enduradelen is geregeld in het participatiereglement van de coöperatie.

Wat zijn de kosten voor inschrijven?

Er zijn geen kosten verbonden aan inschrijving van Enduradelen.

Waar wordt je inleg voor gebruikt?

Door 250 Enduradelen uit te geven is € 25.000 beschikbaar om de begroting van Endura voor 2018 sluitend te krijgen, en zo te voorzien in de ontwikkeling van de organisatie en de aanloopkosten van de diverse projecten van de coöperatie. Ook in 2019 zal het nodig zijn om Enduradelen uit te geven om de begroting sluitend te krijgen. Pas daarna, in de loop van 2020, wordt 'winstgevendheid' verwacht. Daarbij wordt nog gerekend op gemeentesubsidie in zowel 2019 (€ 25.000) als 2020 (€ 20.000). Tot dusver heeft Endura al € 75.000 subsidie van de gemeente ontvangen voor opstart en organisatieontwikkeling. Ook ontving Endura meerdere kleinere bedragen van overige sponsors die het initiatief graag ondersteunen.

De opbrengst van de Enduradelen wordt gebruikt om de organisatie (1 fte beroepskracht, kantoor, website, etc. en vele vrijwilligers) op te starten en de voorbereidende kosten voor de eerste zonnedaken te kunnen betalen.

Inschrijving

Als lid of sympathisant kan je aangeven hoeveel Enduradelen 2018 je wilt afnemen. Participaties worden bij voorrang toegekend aan Leden. Endura streeft daarbij naar een gelijkmatige verdeling van de participaties onder haar Leden.

Het aantal participaties waarvoor een inschrijver heeft ingeschreven wordt opgevat als een maximum. De coöperatie is bevoegd minder participaties toe te kennen dan waarvoor is ingeschreven teneinde een gelijkmatige spreiding van participaties te bewerkstelligen.

Participaties worden uitsluitend toegekend op grond van een financieringsovereenkomst tussen de inschrijver en de coöperatie. Het model van deze financieringsovereenkomst is opgenomen in bijlage 3 van dit informatiememorandum.

De toekenning van participaties wordt per e-mail aan je bekend gemaakt, onder vermelding van het aantal participaties dat is toegekend en de datum waarop de inleg daarvoor uiterlijk door de coöperatie moet zijn ontvangen. Pas na ontvangst van het volledige bedrag, worden de toegekende participaties verkregen. De coöperatie bevestigt deze ontvangst en de aanvaarding ervan door verstrekking van een persoonlijk participatiecertificaat.

Bijlage 5 - De Balans van Endura per 31-12-2017

Energiecoöperatie Endura U.A.

Balans per 31 december 2017

Activa	<u>31-12-2017</u>	<u>4-11-2016</u>
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	0	0
Financiële vaste activa	<u>442</u>	<u>0</u>
	<u>442</u>	<u>0</u>
Vlottende activa		
Vorderingen		
Nog te ontvangen contributies	696	0
Omzetbelasting	1.439	0
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>217</u>	<u>0</u>
	<u>2.352</u>	<u>0</u>
Liquide middelen	<u>21.633</u>	<u>0</u>
	<u>24.427</u>	<u>0</u>
	<u>24.427</u>	<u>0</u>
Passiva		
	<u>31-12-2017</u>	<u>4-11-2016</u>
	€	€
Eigen vermogen		
	<u>-3.385</u>	<u>0</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	2.812	0
Reservering samen duurzaam	<u>25.000</u>	<u>0</u>
	<u>27.812</u>	<u>0</u>
	<u>24.427</u>	<u>0</u>
	<u>24.427</u>	<u>0</u>

Deze cijfers zijn ontleend aan de financiële administratie. Op deze cijfers is geen accountantscontrole toegepast.

deJong & Laan